

Celoslovenská kontrolná akcia uskutočnená Slovenskou obchodnou inšpekciou (ďalej len „SOI“) v mesiaci október 2023 bola zameraná na kontrolu predpísaných požiadaviek na označovanie, informačných povinností a postupov posudzovania zhody vysielaciek v zmysle zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“).

Podľa zákona č. 56/2018 Z. z. patria vysielacky medzi tzv. „určené výrobky“, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia bezpečnosti, zdravia, majetku osôb, životného prostredia alebo iného verejného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú stanovené základné požiadavky v príslušných technických predpisoch.

Pre vysielacky sa uplatňujú požiadavky na rádiové zariadenia (ďalej len „RED“) v zmysle Nariadenia vlády SR č. 193/2016 Z. z. o sprístupňovaní rádiových zariadení na trhu (ďalej len „NV SR č. 193/2016 Z. z.“), pričom konkrétne technické požiadavky sú stanovené v príslušných technických normách.

Cieľom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie ustanovení NV SR č. 193/2016 Z. z. zo strany výrobcov vysielaciek, ako aj hospodárskych subjektov, ktoré tieto na trhu SR sprístupňujú.

Predmetom kontroly boli vysielacky v priamej ponuke pre spotrebiteľa ponúkané v kamenných prevádzkových jednotkách, ako aj prostredníctvom internetového predaja.

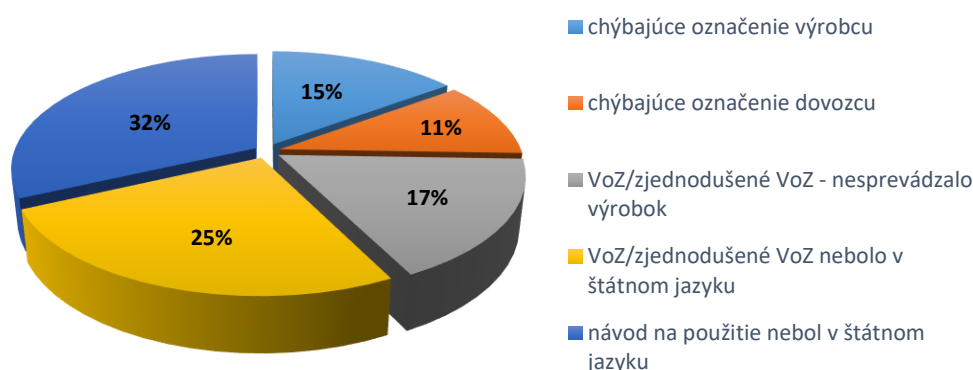
Výsledky kontroly

V sledovanom období SOI prekontrolovala **15 kamenných prevádzkových jednotiek** a **24 e-shopov**, pričom nedostatky boli zistené v **21 prípadoch**, čo predstavuje **53,85 %**. Počas kontrolnej akcie bolo prekontrolovaných spolu **51 druhov vysielaciek**. Nedostatky boli zistené u **26 z nich**, čo predstavuje **51 % druhov s nedostatkom**, v celkovej hodnote **2 845,64 €**.

V rámci kontroly plnenia predpísaných požiadaviek boli zistené nedostatky:

- chýbajúci návod na použitie v štátnom jazyku (32 %),
- chýbajúce EÚ Vyhlásenie o zhode (ďalej len „VoZ“)/zjednodušené VoZ v štátnom jazyku (25 %),
- VoZ/zjednodušené VoZ nesprevádzalo výrobok (17 %),
- chýbajúce označenie výrobcu (15 %),
- chýbajúce označenie dovozcu (11 %).

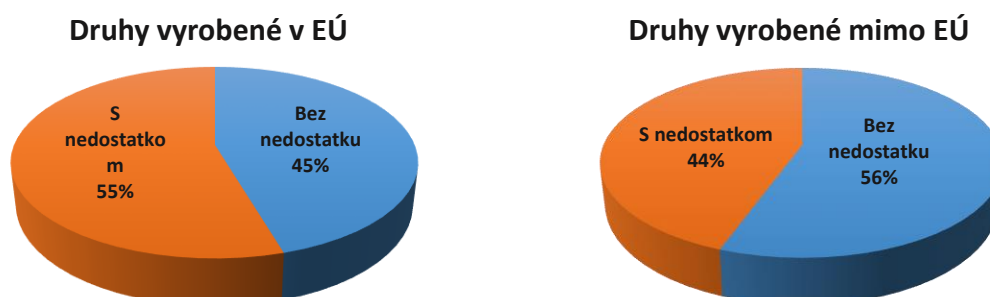
Graf č. 1 – Percentuálne znázornenie zistených nedostatkov

Najpočetnejšie zisťovaným nedostatkom bolo chýbajúce VoZ, prípadne zjednodušené VoZ, resp. toto nebolo v štátnom jazyku. Spolu tieto 2 nedostatky tvorili 42 % z celkového počtu zistených nedostatkov, a to aj napriek tomu, že VoZ je jeden z najdôležitejších dokumentov z oblasti posudzovania zhody s technickými predpismi. VoZ je potvrdenie, ktoré preukazuje splnenie všetkých základných požiadaviek v zmysle platných predpisov, ktoré sa na výrobok vzťahujú. Druhým najpočetnejším nedostatkom bol chýbajúci návod na použitie v štátnom jazyku, ktorý musí výrobca v zmysle § 5 ods. 1 písm. l) zákona č. 56/2018 Z. z. priložiť ku každému určenému výrobku.

V rámci kontrolnej akcie bol zisťovaný aj pôvod výrobkov. Z celkového počtu kontrolovaných výrobkov bolo 33 druhov vysielaciek vyrobených v Európskej Únii (ďalej len „EÚ“) a 18 kontrolovaných druhov malo pôvod z tretej krajiny.

Graf č. 2 – Grafické znázornenie zistených nedostatkov podľa pôvodu vysielaciek

Z celkového počtu 33 kontrolovaných druhov vysielaciek vyrobených v EÚ malo zistený nedostatok 18 z nich, čo predstavuje 55 % a z celkového počtu 18 kontrolovaných druhov vysielaciek vyrobených mimo EÚ, malo zistený nedostatok 8 druhov vysielaciek, čo predstavuje 44 %. Z uvedeného možno konštatovať, že výrobcovia vysielaciek so sídlom mimo územie EÚ pristupujú k plneniu predpísaných požiadaviek zodpovednejšie.

Inšpektori SOI umožnili 19 kontrolovaným osobám u 24 druhov výrobkov so zisteným nedostatkom v celkovej hodnote 2 760,74 €, prijať nápravné opatrenia s tým, že do doby odstránenia nedostatkov nebudú ďalej tieto sprístupňovať na trhu.

V 2 prípadoch SOI uložila kontrolovaným osobám – distribútorom, povinné opatrenia obmedzujúce voľný pohyb 2 druhov vysielaciek v celkovej hodnote 84,90 €.

Záver

Európska komisia kladie dôraz na kontrolu výrobkov patriacich pod harmonizovanú legislatívu z oblasti rádiových zariadení. Cieľom kontrolnej akcie tak bolo zistiť aktuálny stav v plnení predpísaných požiadaviek v sortimentnej skupine vysielaciek na trhu SR, ktoré už boli preverované v rámci kontrolnej činnosti niektorých orgánov dohľadu členských štátov EÚ. Ich negatívne zistenia predikovali približne rovnaké výsledky aj na trhu SR, čo sa kontrolnou akciou potvrdilo.

Z výsledkov kontroly vyplýva, že európski výrobcovia si plnia svoje povinnosti v menšej miere ako výrobcovia z tretích krajín. Uvedené zistenie je prekvapivé a súčasne znepokojivé vzhľadom na to, že prístup k informáciám, ako aj legislatívnym požiadavkám, je pre európskych výrobcov jednoznačne jednoduchší.

Na základe negatívnych zistení, kedy viac ako 50 % kontrolovaných druhov vysielaciek vykazovalo určitý nedostatok, bude SOI venovať zvýšenú pozornosť kontrolám rádiových zariadení sprístupňovaných na trhu SR, aj v budúcnosti.